

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

23 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș, Nadejda Toma, Petru Moraru,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de inculpatul Hinev Serghei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Hinev Serghei XXX, născut la XXXX, originar din r-nul XXX, domiciliat în or. XXX, str. XXX, ap. XXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. 25.06.2016 - 05.09.2016 (*prima instanță*);
2. 26.09.2016 - 16.11.2016 (*instanța de apel*);
3. 25.01.2017 - 23.05.2017 (*instanța de recurs*).

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 05 septembrie 2016, *conform procedurii prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, Hinev Serghei a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale, echivalentul a 4000 lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

S-a dispus încasarea de la Hinev Serghei în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare suportate pentru examinarea medico-legală, în mărime de 57 lei.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Hinev Serghei, la 13.05.2016, în jurul orei 07:50, dispunând de permis de conducere nr. 128301004 din 17.02.2012, conducând automobilul de model “Dacia Logan” cu n/î SKN 537, cu viteza de 50 km/h, pe traseul R-7, satul Rublenița, r-l Soroca, în direcția orașului Soroca, încălcând cerințele pct. 3 din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, care stipulează că participanții la trafic sânt obligați să respecte regulile de circulație și semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, pct. 11 lit. f), care stipulează că conducătorul de vehicul în timpul deplasării este obligat să cedeze trecerea pietonilor la trecerile pietonale cu circulație nedirijată, precum și cerințele pct. 45 subpct. 1), care

stipulează că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului; d) condițiile rutiere; e) situația rutieră, ignorând semnalizarea rutieră 3.27 “viteza maximă limitată”, care indică viteza de deplasare 30 km/h și semnalizarea rutieră 5.50.2 “trecerea pentru pietoni”, la trecerea de pietoni din fața gimnaziului satului Rublenița, r-nul Soroca, nu a cedat trecerea pietonului Popușoi Ionela, a.n. 01.12.2001 și a tamponat-o.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 78A din 23.05.2016, la Popușoi Ionela s-a constatat excoriație pe bărbie cu comoție cerebrală, excoriație cu plagă la degetul I al mâinii stângi, epifizeoliză a osului radial drept fără deplasare, contuzia genunchiului drept, care s-au produs prin mecanism de lovire și fricțiune cu sau de obiecte contondente, pot data din 13.05.2016 și se califică ca vătămare corporală medie.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către reprezentantul legal al părții vătămate, Popușoi Alesea, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa cu închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

În motivarea cererii, apelanta a invocat că pe parcursul urmăririi penale și judecării cauzei în prima instanță, inculpatul s-a comportat viclenește, promițând că va recupera toate cheltuielile legate de tratamentul părții vătămate, inclusiv și va asigura transportarea acesteia la medicul stomatolog și cosmetolog în mun. Chișinău, restituind doar suma de 5000 lei. Totodată, inculpatul a promis restituirea celorlalte cheltuieli, inclusiv și repararea prejudiciului material, după examinarea cauzei în prima instanță, cu condiția de a nu înalta în instanță celelalte cheltuieli reale, suportate de partea vătămată minoră.

S-a invocat că după examinarea cauzei în prima instanță, inculpatul i-a refuzat apelantei transportarea fiicei sale la medicii stomatolog și cosmetolog, în mun. Chișinău, motivând prin faptul că pentru cele comise el deja a fost pedepsit prin sentință și nu va achita ulterior careva sume de bani.

Apelanta consideră că, în circumstanțele respective, inculpatul a dus-o pe ea și pe instanța de fond în eroare, prezentând o recipisă semnată de către apelantă, precum că presupusul prejudiciu este recuperat în totalitate.

Suplimentar, apelanta a menționat că fiica sa este supusă investigațiilor medicale de specialiștii stomatologi și cosmetologi, care i-au explicat că persistă complicații în starea sănătății fiicei, rezultatele investigațiilor urmând a fi prezentate instanței de apel. În același context, apelanta a invocat că fiica sa suferă moral și fizic foarte mult, din cauza dintelui deteriorat și, în special, a slujirii feței.

Astfel, apelanta consideră că inculpatul merită o pedeapsă mai aspră, și anume cu închisoare, cu privarea acestuia de dreptul de a conduce mijloace de transport, dat fiind comportamentul său și atitudinea față de urmările produse, precum și faptul că inculpatul

anterior a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 Cod penal, ulterior în privința acestuia fiind aplicată amnistia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2016, pronunțată integral la 14 decembrie 2016, apelul declarat a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Hinev Serghei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea executării pedepsei cu închisoare pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

S-a dispus admiterea parțială a acțiunii civile înaintate de reprezentantul legal al părții vătămate, Popușoi Alesea, cu încasarea din contul lui Hinev Serghei în beneficiul lui Popușoi Ionela a sumei de 10000 lei cu titlu de prejudiciu moral, iar în partea prejudiciului material în sumă de 10000 acțiunea civilă a fost lăsată spre soluționare în ordinea procedurii civile.

S-a dispus excluderea, din partea dispozitivă a sentinței, a dispoziției privind încasarea de la Hinev Serghei, în beneficiul statului, a cheltuielilor de judecată în sumă de 57 lei.

În rest, dispoziția din sentință privind corpul delict a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a considerat că instanța de fond, la stabilirea și individualizarea pedepsei ce urma a fi aplicată inculpatului, nu a dat eficiență deplină normelor legale privind procedeul individualizării pedepsei.

În particular, instanța de apel a considerat ca fiind neîntemeiată concluzia primei instanțe, privind necesitatea stabilirii inculpatului a pedepsei sub formă de amendă, or această pedeapsă nu este proporțională în raport cu fapta comisă și urmările prejudiciabile produse, precum și cu comportamentul inculpatului, totodată neîntemeiat fiind omisă aplicarea pedepsei complementare sub forma privării de dreptul de a conduce mijloace de transport. Astfel, instanța de apel a considerat că pedeapsa stabilită inculpatului prin sentință este inefficientă în vederea atingerii scopurilor instituite prin lege.

În particular, instanța de apel a constatat reținerea eronată, de către instanța de fond, a circumstanței atenuante – recunoașterea de către inculpat a vinovăției sale, or aceasta a atras, la caz, incidența judecării cauzei în procedura simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală. În cauză, instanța de apel a conchis că această circumstanță nu mai poate fi considerată ca una atenuantă, în sensul art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, deoarece ar însemna că aceleiași situații de drept i se acordă o dublă valență juridică.

Astfel, la stabilirea pedepsei, instanța de apel a menționat că va ține cont de faptul că inculpatul anterior a fost judecat, la domiciliu se caracterizează pozitiv, este căsătorit și are la întreținere un copil minor, la evidența medicilor narcolog și psihiatru nu se află, în cauză circumstanțe agravante nu s-au stabilit, inculpatul a înaintat cererea de examinarea a cauzei

în procedura simplificată, în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, părții vătămate fiindu-i achitată suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu material.

Instanța de apel a constatat că partea apărării, în cadrul ședinței de judecată, a pledat pentru menținerea sentinței, inclusiv în latura pedepsei, cerințe pe care instanța de apel le-a apreciat ca irelevante, considerând că corectarea inculpatului va fi posibilă prin aplicarea unei pedepse privative de libertate, cu suspendarea condiționată a executării acesteia. Totodată, instanța de apel a menționat relevanța faptului că procurorul, cu toate că nu a atacat sentința cu apel, a pledat în prima instanță pentru stabilirea, în privința inculpatului, a unei pedepse sub formă de închisoare, cu executare reală și cu privarea ultimului de dreptul de a conduce mijloace de transport.

În circumstanțele reținute, instanța de apel a considerat că inculpatului urmează a-i fi stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani și cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, pe o perioadă de probațiune de 2 ani, pedeapsă pe care instanța de apel a considerat-o echitabilă, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile instituite prin lege, fiind în strictă conformitate cu prevederile din Partea generală a Codului penal și stabilită conform limitelor fixate în Partea specială a Codului penal, la sancțiunea infracțiunii în cauză.

În ce privește acțiunea civilă înaintată de reprezentantul părții vătămate, în partea încasării prejudiciului moral, instanța de apel a considerat-o întemeiată, ținând cont de faptul că în urma infracțiunii comise la partea vătămată minoră este traumatizată partea coronară dentară 22 și este formată o cicatrice în regiunea buzei de jos a cavității bucale, din care cauză ultima a suportat suferințe fizice și psihice, cuantumul despăgubirilor ce urmează a fi restituit fiind necesar de a fi proporțional acestor suferințe și în măsură de a aduce satisfacție ultimei.

În ce privește acțiunea civilă în partea prejudiciului material, instanța de apel a reținut că la materialele cauzei este prezentă recipisa reprezentantului legal al părții vătămate, precum că a primit de la inculpat suma de 5000 lei și pretenții materiale nu are. Totodată, în instanța de apel, reprezentantul legal al părții vătămate a menționat că prejudiciul material îl estimează la moment la suma de 10000 lei, or după ce a primit de la inculpat suma de 5000 lei a realizat că va mai suporta pe viitor alte cheltuieli suplimentare, legate de tratamentul părții vătămate. Din aceste considerente și reieșind din faptul că careva acte confirmative a cheltuielilor n-au fost prezentat în instanță, instanța de apel a considerat că acțiunea civilă, în partea reparării prejudiciului material, urmează a fi lăsată spre soluționare în ordinea procedurii civile, cheltuielile viitoare urmând a fi restituite la momentul suportării acestora sau la momentul prezentării avizului organului medical abilitat.

Instanța de apel a considerat necesară excluderea, din partea dispozitivă a sentinței, a dispoziției privind încasarea de la inculpat, în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare în sumă de 57 lei, pentru efectuarea raportului de expertiză medico-legală, o astfel de soluție

fiind inoportună, or se referă la efectuarea expertizei la cererea părților și pe cont propriu, situație care la caz nu s-a atestat.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de inculpatul Hinev Serghei, depus la 10 ianuarie 2017, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 11) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea cererii depuse, recurentul a invocat dezacordul cu concluziile instanței de apel, privitoare la individualizarea pedepsei ce i-a fost stabilită prin decizia atacată și cele referitoare la acțiunea civilă. În particular, recurentul a menționat că prima instanță, după ce a admis cererea apărării privind judecarea cauzei în procedură simplificată, a explicat reprezentantului legal al părții vătămate dreptul de a deveni parte civilă și de a înainta acțiune. La rândul său, ultima a înaintat pretențiile sale în mod verbal, iar instanța i-a explicat dreptul de a înainta acțiunea în procedura civilă.

Astfel, recurentul consideră că instanța de apel ilegal a admis apelul declarat și acțiunea civilă înaintată de reprezentantul părții vătămate, or ultima nu avea dreptul de a ataca sentința cu apel.

6. Pe cauză a fost depusă referință de către procuror, care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, pe care îl consideră vădit neîntemeiat. Procurorul consideră că pedeapsa stabilită inculpatului prin decizia atacată a fost individualizată în dependență de existența circumstanțelor atenuante și agravante, prevăzute de art. 76 și 77 Cod penal, de efectele acestora prevăzute la art. 34 și 78 Cod penal, luându-se în considerație dispozițiile art. 364¹ Cod de procedură penală și respectându-se prevederile art. 219 Cod de procedură penală, în ceea ce privește acțiunea civilă. În circumstanțele date, procurorul consideră că lipsesc temeiuri de casare a deciziei atacate.

7. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Colegiul penal lărgit reține că recurentul a specificat în cererea depusă următoarele temeiuri pentru recurs – pct. 6) și 11) de la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală. În contextul acestei specificări, Colegiul penal constată că menționarea acestor temeiuri pentru recurs a fost lipsită, în continuare, de motivele și argumentele care ar fi justificat existența temeiurilor respective.

În particular, recurentul nu a specificat care anume erori de drept, din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, au fost comise de către instanța de apel. Cu referire la acest fapt, Colegiul penal lărgit reiterează că norma menționată prevede următoarele situații: *1) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; 2) hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; 3) motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar; 4) instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Privind alt temei de recurs indicat în cerere, și anume cel prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată că acest la fel a fost lipsit de motivele care ar susține existența sa în cauză.

Din considerentele enunțate, Colegiul penal lărgit statuează asupra formalității indicării temeiurilor pentru recurs în cererea formulată de inculpat, acestea nefiind susținute de careva argumente, care ar indica asupra existenței lor. Din aceste motive, Colegiul penal consideră că temeiurile de recurs, invocate de recurent, nu și-au găsit confirmare.

Totodată, Colegiul penal lărgit va respinge motivul invocat de recurent, precum că reprezentantul legal al părții vătămate nu avea dreptul de a ataca sentința cu apel.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit menționează că potrivit art. 401 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, partea vătămată poate declara apel, în ceea ce privește latura penală.

La caz, se atestă că reprezentantul legal al părții vătămate s-a conformat prevederii legale menționate, atacând sentința cu apel anume în latura penală, solicitând aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse mai aspre (f.d. 116-117).

În contextul respectiv, Colegiul penal va respinge ca inadmisibil argumentul recurentului, privitor la faptul că admiterea apelului declarat de o persoană, care în opinia sa nu este împluternicită prin lege de a o face, a rezultat în stabilirea unei pedepse mai aspre față de inculpat.

Generalizând asupra celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că temeiurile pentru recurs, invocate în cerere, nu și-au găsit confirmare, alte argumente ale recurentului fiind neîntemeiate, precum și nefiind atestate alte erori de drept care, examinate din oficiu, ar impune necesitatea casării deciziei instanței de apel. Din aceste motive, Colegiul penal lărgit va respinge recursul, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

8. În conformitate cu art. 338, 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Se respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de inculpatul *Hinev Serghei XXX*, în propria cauză penală, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2016.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 22 iunie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș

Nadejda Toma

Petru Moraru